



Biuletyn

Koła Miłośników Dziejów Grudziądza



Rok II: 2004

Numer 22 (27)

Data odczytu: 22.9.2004

Data wydania: 4.10.2004

Eugeniusz Chmielewski

Sprawozdanie z działalności Koła Miłośników Dziejów Grudziądza, od września 2003 do września 2004 roku

Pierwsze zebranie organizacyjne, w którym uczestniczyło 20. entuzjastów, odbyło się 24. września 1986 roku w ówczesnym klubie „Pinokio” Spółdzielni Mieszkaniowej przy ulicy Mikołaja z Ryńska. Wyłoniono wówczas zarząd w następującym składzie: Przewodniczący - Edwin Brzostowski, sekretarz i kronikarz - Eugeniusz Chmielewski, członkowie Adam Wolnikowski i Tadeusz Rauchfleisz. Po dwu i pół letniej działalności w kwietniu 1989- roku zmieniono siedzibę Koła, przenosząc się do klubu „Centrum” przy ulicy Moniuszki 13. U schyłku 1997 roku zmarł nagle przewodniczący kolega Edwin Brzostowski. Nowym przewodniczącym został członek zarządu Eugeniusz Chmielewski. W miesiącu lutym 2000 r. przeprowadzono reorganizację zarządu, przydzielając członkom nowe zakresy obowiązków. Członkowie zarządu pełnią następujące funkcje: Eugeniusz Chmielewski - przewodniczący, Tadeusz Rauchfleisz i Jerzy Krzyś -zastępcy przewodniczącego, Zygmunt Bona - sekretarz, Zygmunt Raba - referent prasowy, Janina Fiałkowska - skarbnik, Barbara Tymińska - opiekun dokumentacji, Grzegorz Rygielski - opiekun wystaw, Zenona Jabłońska, Jan Sokołowski i Zbigniew Zawadzki - członkowie, Edward Wiśniewski - kolporter książek i prasy, Stanisław Poręba -opiekun Koła. Od początku istnienia Koła zarejestrowano 131 członków. Na przestrzeni 18 lat zmarło 24 członków (18%), Ich nekrologia zamieszczono w dwóch Księgach Pamiątkowych. W ciągu 18-letniej działalności od 1986 do 2004 r. urządzono 591 spotkań z udziałem około 16 000 osób. Średnia frekwencja na zebraniach wynosiła 28 osób. Powyżej 10 odczytów od początku istnienia Koła przygotowali: Stanisław Poręba 121, Eugeniusz Chmielewski 68, Jerzy Krzyś - 49, Tadeusz Rauchfleisz 27, Henryk Bierut 24, Zenona Jabłońska 14, Karola Skowrońska 16, Henryk Stopikowski 12. W okresie sprawozdawczym od września 2003 do września. 2004 roku prelegenci przygotowali 35 różnych spotkań o tematyce związanej z dziejami miasta i regionu, o czym świadczą tytuły wygłaszanych prelekcji .

W bieżącym roku 2-go października przypada 110 rocznica od ukazania się w naszym mieście „Gazety Grudziądzkiej”, której założycielem i wydawcą był Wiktor Kulerski. Z tej okazji Koło przy finansowym wsparciu wydziału Oświaty Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego przygotowuje się do wydania 12 tomików o tematyce związanej z działalnością Wiktora Kulerskiego. Poszczególne tomiki zawierają następujące tytuły:

- Tomik 1 - Biogram Ignacego Żnińskiego, zarys życia i działalność.
- Tomik 2 - Program Katolicko-Polskiej Partii Ludowej.
- Tomik -3 Wspomnienia o Wiktorze Kulerskim (Władysław Berkan).
- Tomik 4 - Gazety Grudziądzka i jej dodatki. Słownik.
- Tomik 5 - Z moich wspomnień. Wiktor Kulerski, (część I).
- Tomik 6 - Gazeta Grudziądzka a jej walka o język polski.
- Tomik 7 - Literatura piękna w Gazecie Grudziądzkiej.

- Tomik 8 - Zakłady Graficzne Wiktora Kulerskiego.
- Tomik 9 - Z moich wspomnień. Wiktor Kulerski, (część II).
- Tomiki 10 – Calendarium „Gazety Grudziądzkiej”.
- Tomiki 11 i 12. w przygotowaniu.

Przy Kole działa 5-cio osobowa Rada redakcyjna Biblioteki Koła Miłośników Dziejów Grudziądza. Dotychczas wydano 25 tomików zawierających skróty wygłoszonych odczytów i 25 biuletynów zawierających tezy wygłaszanych prelekcji.

Koło nasze współpracuje z Grudziądzkim Towarzystwem Kultury, Wydziałem Oświaty Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego, Biblioteką Miejską, Muzeum Miejskim, Towarzystwem Historycznym oraz, z kołami i sekcjami działającymi przy klubie „Centrum” Spółdzielni Mieszkaniowej. Siedmiu członków wchodzi w skład Rady Redakcyjnej „Kalendarza Grudziądzkiego” wydawanego od 1997 roku z inicjatywy Grudziądzkiego Towarzystwa Kultury. Członkowie Koła zamieszczają również sprawozdania i artykuły w Rocznikach Grudziądzkich. Bieżąca działalność KMDG dokumentowana jest w kronice opracowywanej od początku istnienia Koła.

Od 1990 roku grudziądzki kolekcjoner exlibrisów Henryk Stopikowski systematycznie wystawia je w sali Klubu „Centrum” w formie małej galerii.

Odczyty i prelekcje wydane w formie Biuletynów KMDG.

1. Mało znane relacje oficerów niemieckich o oblężeniu Grudziądza
2. Archiwum miasta Grudziądza w okresie staropolskim. Dzieje i zasób,
3. Dzieje zespołu szkół gastronomiczno-odzieżowych.
4. Mirosław Bezluda, zapomniany pisarz grudziądzki.
5. Relacja przebiegu-XXXIII „Centralnego Zlotu Aktywu Krajoznawczego.
6. Spotkanie z autorami i czytelnikami Kalendarza Grudziądzkiego 2004
- 7 Dzieje ulicy marszałka Ferdynanda Focha.
8. Ignacy Zniński, autor pierwszego przewodnika po Grudziądzu.
9. Czy to generał Kazimierz Raszewski ocalał Grudziądz w 1920 roku?
10. Działalność Towarzystw Kupieckich na Pomorzu po I wojnie światowej.
11. Gazeta Grudziądzka i jej powieści.
12. Piekarnictwo w Grudziądzu po 1951 roku.
13. Działalność Pomorskiej Izby Rzemieślniczej w Grudziądzu (1920-1939)
- 14.
15. Michał Majerski (1873 – 1934). Autor podręcznika Dzieje Narodu polskiego.
16. Gość Świąteczny, dodatek do Gazety Grudziądzkiej.
17. Ostatnie odkrycia archeologiczne muzeum w Grudziądzu.
18. Dr Józef Ulatowski (1860 - 1934j, przyjaciel Jana Kasprowicza.
19. Halleriana. Zbiór pamiątek po generale Józefie Hallerze.
- 20 Osiedle Kalinkowo.
21. Zapomniane powieści podróżnicze Jana Michała Rakowskiego.
22. Drukarnie i Zakłady Graficzne Wiktora Kulerskiego
23. Przygotowania wojenne w grudziądzkim garnizonie.
24. Sigmund Lipiński (1873-1940)
25. XXXIV Centralny Zlot Krajoznawców CZAK 2004 w Toruniu.

Tytuły wygłoszonych prelekcji nie wydanych w druku.

1. W 90cie lecie poświęcenia Zakładów Graficznych Wiktora Kulerskiego,
2. 110 rocznica pożaru ratusza w Rynku.
3. Rozwój gospodarczy Grudziądza w XIX i XX wieku.
4. Spotkanie z Piotrem Miąsko, po zwiedzeniu zakładów atomowych w Toronto i ośrodka NASA na Florydzie w USA.
5. Z dziejów grudziądzkich hoteli w XIX i XX wieku.
6. Historia ruchu szaradziarskiego w Grudziądzu
7. Wojna psychologiczna w czasie oblężenia Grudziądza w 1945 roku.
8. Powieść odcinkowa w Gazecie Grudziądzkiej.
9. Spotkanie z autorami i redaktorami XV tomu Rocznika Grudziądzkiego.
10. Omówienie monografii Wielkiego Pomorza i Gdyni
11. Wpływ lodowców plejstocenu na rzeźbę basenu grudziądzkiego.

12. Zakłady Graficzne i Wydawnicze Wiktora Kulerskiego
13. Spotkanie z autorami katalogu przewodnika wystawy archeologicznej w Grudziądzu.
14. Niemieckie zbiory w Bibliotece Miejskiej w Grudziądzu
15. Spotkanie z poetką Krystyną Borucińską, autorką zbioru wierszy „Grudziądzkie szkice poetyckie”.
16. Omówienie albumu Dzieje Narodu Polskiego.
17. Omówienie „Przyjaciela dziatwy” – dodatku do „Gazety Grudziądzkiej”.